

2026

2026 YILI BÜTÇE SUNUŞ KONUŞMASI

(TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu)

2026 YILI BÜTÇE KANUNU TEKLİFİ
VE 2024 YILI KESİN HESAP
KANUNU TEKLİFİ

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı

Strateji Geliştirme Başkanlığı

12.11.2025

2026 YILI
BÜTÇE SUNUŞ KONUŞMASI

2026 YILI
BÜTÇE KANUNU TEKLİFİ
VE 2024 YILI
KESİN HESAP KANUNU
TEKLİFİ

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı

12 Kasım 2025

Sayın Başkan,
Komisyonumuzun Kıymetli Üyeleri,
Değerli Milletvekilleri,

Sizleri **saygıyla** selamlıyorum.

Sözlerimin hemen başında dünkü uçak kazasında şehit olan tüm askerlerimize Allah'tan rahmet diliyorum. Şehitlerimizin yakınlarına ve milletimize baş sağlığı diliyorum. **Bugün, 2026 yılı bütçe teklifimiz ve 2024 yılı kesin hesabı** hakkında bilgi sunmak üzere huzurlarınızdayız. Bakanlığımız, her haneye ulaşan, toplumun tüm kesimlerine dokunan, **insan yaşamının her evresini kuşatan** bir hizmet sorumluluğu taşımaktadır. Bu anlayışla kadın, çocuk, engelli, yaşlı, şehit yakını, gazi ve sosyal yardımlardan yararlanan tüm vatandaşlarımıza uzanan **geniş bir hizmet alanında faaliyet** yürütüyoruz. **Toplumun sosyal refahının güçlendirilmesi** için yoğun bir çaba içerisindeyiz. Bugün görüşmelerini yürüteceğimiz **2026 yılı bütçemiz bu temel anlayışı esas** almaktadır. Bu vesileyle bütçemizin ülkemiz ve milletimiz için hayırlı olmasını diliyorum.

Sayın Başkan,
Değerli Milletvekilleri,

Aile, **milletimizin kökü, kültürümüzün taşıyıcısı, medeniyetimizin temelidir.** Bu nedenle aileyi korumak ve güçlendirmek, bir sosyal politika olmanın ötesinde, **tarihimize, kültürümüze ve geleceğimize karşı** bir sorumluluktur. Bu sorumluluk, **Anayasamızın 41. maddesinde açıkça ifade edilmektedir.** Fakat bugün, elimizdeki veriler, **aile ve nüfus yapısında önemli bir dönüşüme** işaret ediyor. Evlilik yaşı ile boşanma ve hiç evlenmeme oranlarının yükselmesinin de etkisiyle **tek kişilik hane oranı %20'ye** ulaşmıştır. Tüm dünyada olduğu gibi doğurganlık hızımız **gerilemiş, aile kurumunun ve demografik yapının güçlendirilmesi artık, toplumsal bir öncelik** haline gelmiştir. **Bu bağlamda, 2025 yılında kurumsal yapımızı daha da güçlendirdik.**

Aile Enstitümüz, **aile yapısındaki dönüşümü ve toplumsal eğilimleri analiz eden ve politika üreten çalışmalarına bu yıl başladı.**

Cumhurbaşkanı Yardımcımız başkanlığında, Bakanlığımız koordinesinde yürütülen, Nüfus Politikaları Kurulu ile ülkemizin demografik yapısına ilişkin politikaları stratejik bir vizyonla ele alıyoruz. Öte yandan, “aile”yi odağına alması bağlamında bir ilk olan **Ailenin Korunması ve Güçlendirilmesi Eylem Planımızı** kararlılıkla uyguluyoruz.

Değerli Milletvekilleri,

“**Aile Dostu Ekosistem**” anlayışıyla, **aileyi koruyan, değerlerini yaşatan, kuşaklar arası dayanışmayı güçlendiren ve güçlü bir toplumun temelini ailede gören** bir vizyonla çalışıyoruz. Sayın Cumhurbaşkanımızın tensipleriyle ilan ettiğimiz **2025 Aile Yılı toplumun tüm kesimlerinde büyük bir teveccühle karşılık buldu.**

Bu teveccühe **81 il ziyaretimde de yakinen şahit oldum.**

Bakanlık olarak, yıl boyunca **14 bin 121** etkinlik ve faaliyet gerçekleştirdik, aileyi ve nüfus yapısını güçlendirmeyi **toplumu kapsayan ortak bir hedef haline** getirdik. Kamu kurumları, STK’lar, üniversiteler, iş dünyası ve yerel yönetimler “**Aile Yılı**”na **özgü çalışmalar yürüttüler.** Aile Yılı’nda **önemli politikalar** hayata geçirdik. Deprem bölgesinden başlattığımız “**Aile ve Gençlik Fonu**”nu 81 ilimizde yaygınlaştırdık. Bugüne kadar **62 bin 74 çiftimiz projeden yararlanmaya hak kazandı. 49 bin 112 çiftimize 7 milyar 367 milyon lira ödeme gerçekleştirdik. 125 bin 112 gencimiz** evlilik öncesi eğitim ve danışmanlık hizmetimizden faydalandı. Bunun yanı sıra, pek çok sektörde yaptığımız **1.925 indirim anlaşmasıyla**, çiftlerimizin evlilik hazırlıklarını kolaylaştırdık. Projeden daha fazla gencimizin yararlanması için **gelir şartını güncelledik. 48 ay içinde çocuk sahibi olan çiftlerimizin geri ödemelerine, her çocuk için 12 ay erteleme imkânı** getirdik.

Kredi miktarını; 25 yaşına kadar olan gençlerimiz için **250 bin liraya**, 26 ila 29 yaşlarındaki gençlerimiz için **200 bin liraya yükselttik**. **Bu yıl doğum yardımı sisteminde de önemli bir reform yaptık**. İlk çocuk için verdiğimiz **tek seferlik doğum yardımını 5.000 liraya çıkardık**. **2'nci çocuk için her ay 1.500 lira; 3'üncü ve sonraki çocuklar için ise her ay 5.000 lira veriyoruz**. Doğrudan annelerin hesabına yatırdığımız destekleri, çocuklar 5 yaşını doldurana kadar sürdüreceğiz. Mayıs ayından bugüne kadar, **567 bin 546 çocuk için 5,86 milyar lira ödeme** gerçekleştirdik. Hayata geçirilen bir diğer önemli düzenleme ise, **memurlara yarım zamanlı çalışma hakkının** sağlanmasıdır. Böylece hem kadın hem erkek memurlar, çocukları ilköğretim çağına gelene kadar bu haktan yararlanabilecek. Ayrıca, kamu kurum ve kuruluşlarında, kreş ve çocuk bakımevlerinin yaygınlaştırılması için **yapılacak yatırımları tasarruf tedbirleri kapsamından** çıkardık. İnanıyoruz ki; bu köklü politikalar sayesinde, 2025 Aile Yılı, **aile kurumunu güçlendiren, aile değerlerini ve dayanışmayı yeniden canlandıran bir dönüm noktası** olacak. Sayın Cumhurbaşkanımızın ortaya koyduğu **2026–2035 “Aile ve Nüfus 10 Yılı” vizyonu**yla elde ettiğimiz tüm kazanımları daha da kalıcı hale getireceğiz.

Değerli Milletvekilleri,

Sosyal Hizmet Merkezlerimiz, **güçlü aileden güçlü topluma uzanan vizyonumuzun** sahadaki somut yansımasıdır. **12'sini bu yıl açtığımız 432 Sosyal Hizmet Merkezimiz ve 311 irtibat birimlerimizle** vatandaşlarımıza, uygun sosyal destek modelleri sunuyoruz. İlçe sağlık müdürlüklerinde, toplum sağlığı ve sağlıklı hayat merkezlerinde de irtibat birimi açıyoruz. Diğer yandan mobil Sosyal Hizmet Merkezlerimizle, **21 ilimizde 226 bin 668 vatandaşımıza ulaşarak aile danışmanlığı ve rehberlik hizmeti** sunduk. Aile Sosyal Destek Programımız, yani **ASDEP** ile, 2017 yılından bugüne **10,1 milyon haneye** dokunduk. Öte yandan; kadına yönelik şiddet, çocuk ihmali, suça sürüklenme

ve bağımlılık gibi toplumsal risk alanlarını analiz ederek, **sosyal risk haritalarımızı dinamik ve güncel bir yapıda** oluşturuyoruz. Tüm Bakanlıklarla veri entegrasyonu sağlayarak oluşturduğumuz sosyal risk haritalarıyla, **risk altındaki ailelere erken müdahale ederek kalıcı çözümler** üretiyoruz. Sosyal risk haritalarından elde ettiğimiz riskli hanelere yönelik sosyal hizmetleri **aile rehberi sistemiyle takip edeceğiz**. Aile ve Toplum Temelli Sosyal Destek Modeliyle de, tüm paydaşlarımızla **iş birliğimizi** daha da güçlendiriyoruz. Diğer yandan, **afet ve acil durumlarda ilk andan itibaren vatandaşlarımızın** yanındayız. 2013 yılından bu yana yaşanan **280 afet ve acil durumda, 6 milyon** vatandaşımıza psikososyal destek hizmeti sunduk. Bağımlılıkla mücadelede, Yeşilay ile birlikte, **1,9 milyon kişiye**, önleyici rehberlik, eğitim ve farkındalık programları düzenledik.

Değerli Milletvekilleri,

2025 Aile Yılı'yla birlikte, **danışmanlık hizmetlerinde ihtisaslaşma döneminin ve çevrimiçi danışmanlık uygulamalarımızı** başlattık. 1,5 milyon vatandaşımızın kullandığı **“İlk Öğretmenim Ailem”** mobil uygulamasıyla **ebeveynlere çocuk eğitimi, gelişimi ve aile içi iletişim konularında** rehberlik ediyoruz. Diğer yandan, **Aile Eğitim Programı** ve ailelerin değişen ihtiyaçlarına göre şekillendirdiğimiz **Modüler Aile Eğitim Programı**yla **5,7 milyon** kişiye ulaştık. Evlilik Öncesi Eğitim Programıyla 2013'ten bugüne **2,4 milyon gencimizin bilinçli ve sağlıklı evlilik yapmalarına** destek olduk. Ayrıca, **Aile Danışmanlığı hizmetimizi** 81 ilde ücretsiz olarak başlattık. Tüm bu çalışmalarla, **sosyal hizmeti, sahada daha etkin ve erişilebilir** kılmayı hedefliyoruz.

Sayın Başkan,

Değerli Milletvekilleri,

Evlatlarımızın özgüveni yüksek ve topluma değer katan bireyler olarak yetişmeleri için tüm kaynaklarımızı seferber ediyoruz. **“Çocuğun üstün**

yararı” ilkesi doğrultusunda, **koruyucu ve önleyici hizmetlerimizi** geliştiriyor, değişen ihtiyaçlara uyum sağlayacak şekilde yeniliyoruz. Ebeveyn kaybı yaşayan **105 bin 598 çocuğumuzu**, güvenli bir gelecek kurmaları için takip ediyoruz. **“Sosyal ve Ekonomik Destek Hizmeti”**, yani SED ile, **179 bin 266 çocuğa** ailelerinin yanında destek oluyoruz. SED alan **ortaokul ve lise öğrencilerimizin, kültür, sanat ve spor alanlarında kendilerini geliştirmelerine** imkân sağlıyoruz. Bugün, Saygıdeğer Emine Erdoğan Hanımefendinin himayelerinde yürütülen ve UNICEF’in iyi uygulama örnekleri arasına giren **Gönül Elçileri Projesi’yle 10 bin 732 çocuğumuz** koruyucu ailelerin yanında güvenle büyüyor. **Bu yıl geçici ve profesyonel koruyucu aile modellerimizin pilot uygulamasını** başlattık. Ayrıca, bugüne kadar **20 bin 644 çocuğumuzun** evlat edinme hizmetiyle kalıcı bir aileye kavuşmasını sağladık.

Değerli Milletvekilleri,

1.307 çocuk evi ve çocuk evleri sitelerinde **13 bin 813 çocuğumuza** hizmet veriyoruz. **Diğer yandan 59 ihtisaslaşmış çocuk evleri sitesinde 1.350 çocuğa** özel bakım ve rehabilitasyon desteği sunuyoruz. Çocukların fiziksel, zihinsel ve duygusal gelişimlerini güçlendirmek amacıyla, **spor, sanatı ve bilimi hayatlarının doğal bir parçası haline** getiriyoruz. Bugün, **46’sı milli, 3.109’u lisanslı olmak üzere 6.008 çocuğumuzu sporla buluşturduk.** Haziran ayında, devlet himayesindeki çocuklarımızın oluşturduğu futbol takımı, **Polonya’da dünya üçüncülüğü** elde etti. 2025 TEKNOFEST’te çocuklarımızın 2 takımı finale yükselirken, **“En İyi Takım Ruhu”** ödülünü de kazanarak gururumuz oldular. Bu yıl, korumamız altındaki **286 çocuğumuz** üniversiteye yerleşti. Ayrıca yıl içinde, **1.269 gencimizi** istihdam ederek **65 bin 534 gencimizin kamuda** görev almasına imkân tanıdık. Gençlerimizin özel sektörde istihdamını teşvik etmek amacıyla, **5 yıl**

boyunca SGK primlerini devlet olarak biz karşılıyoruz. Koruma altında yetişen **9.536 çocuğa rehberlik sunarken, istihdam edilen 5.413 çocuğa iş hayatına uyum desteği** verdik.

Değerli Milletvekilleri,

Adalet, İçişleri, Millî Eğitim, Sağlık, Gençlik ve Spor bakanlıklarımız, Diyanet İşleri Başkanlığı ve Yeşilay ile yaptığımız işbirliği çerçevesinde **“Güçlendirici Bakım Modeli”ni** hayata geçiriyoruz. Bu modelle, **suça sürüklenen ve madde bağımlılığı tedavisi tamamlanan çocuklarımıza yönelik destekleyici hizmetleri** daha bütüncül bir yapıya kavuşturuyoruz. **“Çocuklar Güvende Programı”** ile risk altındaki çocuklarımıza ve ailelerine koruyucu, önleyici ve destekleyici hizmetler sunmaya devam ediyoruz. **2017’den beri 325 bin 733 çocuk için izleme ve değerlendirme** süreci yürüttük. Bakanlığımız denetimindeki **2.377 kreş, gündüz bakımevi ve çocuk kulübünden 82 bin 837 çocuğumuz faydalanırken, bunlardan 3.099 çocuğumuza ücretsiz bakım hizmeti sunuyoruz.** Bu yıl, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı iş birliğinde, mahalle tipi kreş modelimizin bir adımı olarak **büyük konut projelerinde gündüz bakımevi açma zorunluluğu getirilmesine** öncülük ettik.

Bakım hizmetlerinin çeşitliliği açısından **sosyal kooperatifçiliği önemli bir araç olarak** görüyoruz. Sosyal kooperatiflerle **kadınları güçlendirmenin yanı sıra bakım hizmetlerini yaygınlaştırmayı** hedefliyoruz. Öte yandan, ev temelli çocuk bakım hizmet modeli olan **“Komşu Anne Projemizin”** pilot hazırlık çalışmalarını yürütüyoruz.

Değerli Milletvekilleri,

Çocuklarımızın **dijital dünyanın sunduğu imkânlardan güvenle yararlanabilmesi için koruyucu çalışmalarımızı** kararlılıkla sürdürüyoruz. **Sosyal Medya Çalışma Grubumuzla, zararlı içerikleri tespit ediyor ve gerekli müdahaleleri anında yapıyoruz.** Öte yandan, sosyal medya kullanımına yönelik **yaş sınırı düzenlemesi**

üzerinde de titizlikle çalışıyoruz. Çocuk için Dost Uygulamalar, yani DUY ihbar platformuyla, **çocuklar için güvenli bir dijital alan** oluşturuyoruz. Dijital Dünyada Çocuk Hakları Sözleşmesi’nin ilk imzacısı olarak, Sayın Cumhurbaşkanımızın da desteğiyle çocukların dijital haklarının korunmasında ulusal ve uluslararası farkındalığa öncülük ediyoruz. Bugün, 81 ilimizde **46 bin 996** üyeye ulaşan Çocuk Hakları Komitelerimizle, çocuklarımızın hak ve sorumluluklarının bilincinde bireyler olarak yetişmelerini destekliyoruz. Çocuk katılımı konusunda rol model alınan ülke olarak, **26. Çocuk Forumu’nu önümüzdeki hafta “Dijital Dünyada Çocuk Hakları” temasıyla** gerçekleştireceğiz. Çocuklarımızın güvenle büyüyebileceği bir gelecek inşa etmeye kararlıyız.

Sayın Başkan,

Değerli Milletvekilleri,

Erişilebilir, güvenli ve nitelikli hizmetlerle **engelli bireylerin toplumsal yaşama tam katılımını** destekliyoruz. **Engelli Hakları İzleme ve Değerlendirme Kurulu’yla** politika ve uygulamaları yakından takip ediyoruz. Bakanlığımıza bağlı **106 merkezde 6.879 engelli bireye, 330 özel bakım merkezinde ise 31 bin 480 kişiye yatılı bakım** hizmeti sunuyoruz. **142 gündüzlü bakım ve rehabilitasyon merkezimizde 7.100 kapasiteyle engelli vatandaşlarımızın** sosyal ve mesleki gelişimlerini güçlendiriyoruz. Ayrıca **145 umut evimizle 497 engelli vatandaşımızın** toplumla iç içe bir hayat yaşamalarını sağlıyoruz. Engelli vatandaşlarımız, **tüm bu hizmetlerimizden tamamen ücretsiz** faydalanıyor. Bu yıl, 360 kapasiteli **4 yeni engelsiz yaşam merkezi ve 3 gündüzlü hizmet merkezini** açtık. 2026 yılı sonuna kadar, **305 kapasiteli 3 engelsiz yaşam merkezi ve 2 gündüzlü hizmet merkezini** daha açacağız. Geçen sene pilot uygulamasını İstanbul Kıracı’tan başlattığımız geçici bakım uygulamamızı ülke genelinde yaygınlaştırıyoruz. Öte yandan, İl İzleme Komisyonları aracılığıyla, II. Ulusal Otizm Eylem Planımızın yerelde etkin biçimde yürütülmesini sağlıyoruz.

Bireysel Sosyal Hizmet Danışmanlığıyla, otizmli bireylere ve ailelerine birebir destek oluyoruz. Bu yıl başlattığımız yeni bir model olan 0-8 yaş arası **Erken Çocukluk Gelişim Merkezlerinde**, gelişim riski veya engeli olan çocuklarımız için eğitim, sağlık, bakım ve rehabilitasyon hizmetleri sunuyoruz. Ayrıca, **ailelerin bu süreçte bilinçli ve güçlü bir rol üstlenmelerini sağlıyoruz. Ankara, Bursa, Kahramanmaraş ve Mersin’de açtığımız bu merkezleri yaygınlaştıracacağız. Diğer yandan, Evde Bakım Yardımıyla 521 bin kişiye destek oluyor, bakımı üstlenen engelli yakınlarına aylık 11.702 lira ödeme yapıyoruz.**

Değerli Milletvekilleri,

Engelli bireylerin **istihdamını sosyal kapsayıcılığın temel unsuru** olarak görüyoruz. **Sınav ücretlerini Bakanlığımızın karşıladığı EKPS ile engelli bireylerin, niteliklerine uygun kadrolarda görev almasını sağlıyoruz. 2002’den bugüne kamuda engelli istihdamında 14 kat artış sağlayarak 81 bin 677 engellinin kamuya yerleştirilmesini sağladık. Korumalı iş yerlerine, her engelli için aylık 6.454 lira ücret teşviki veriyoruz. Bu yıl erişilebilirlik konusunda iki önemli Cumhurbaşkanlığı Genelgesi yayımlandı. İlkinde, Sayın Cumhurbaşkanımızın tensipleriyle 16 Mayıs’ı “Ulusal Erişilebilirlik Günü” ilan ettik. Diğerinde ise, web siteleri ve mobil uygulamalarda erişilebilirliği zorunlu hale getirdik. Bunun haricinde ücretsiz seyahat uygulaması kapsamında 15 binden fazla araca gelir desteği sağlıyoruz. Şehirlerimizi engelsiz kılma çalışmaları kapsamında, 81 ilde Vali başkanlığındaki komisyonların kararlarıyla 3.992 kuruma Erişilebilirlik Belgesi verdik. 29 bin 801 kişinin erişilebilirlik eğitimi almasını sağladık. Kamu kurumlarından 5.089 temsilciye erişilebilir dijital tasarım ve sosyal medya eğitimi verdik. AİLEM Engelsiz İletişim Merkezi’imizde işitme engelli vatandaşlarımıza, haftanın her günü ücretsiz hizmet sunarak 222 binden fazla aramaya destek verdik.**

Değerli Milletvekilleri,

Küresel eğilime benzer şekilde, ülkemizin de nüfusu giderek yaşılanıyor. Yaşlı nüfus oranının ülkemizde **2040 yılında %16'yı aşacağı** öngörülüyor. Bu demografik dönüşüm, **yeni politikalar geliştirmemizi** zorunlu kılıyor. Sağlıktan sosyal destek mekanizmalarına, emeklilik ve bakım hizmetlerinden şehir planlamasına kadar **pek çok alanda yeni ihtiyaçlar** ortaya çıkıyor. Bu ihtiyaçları anlamak üzere, **24 bin 697 kişiyle** yaptığımız görüşmelerle **“Yaşlılık Saha Araştırması”**nı gerçekleştirdik. Ayrıca, **81 ilimizde** çalıştaylar düzenledik. Elde ettiğimiz bulguları, tüm paydaşlarımızın katılımıyla gerçekleştireceğimiz **2. Yaşlılık Şûrasında** ele alacağız. Şûra'dan çıkacak sonuçlarla birlikte, yaşlılarımızın **aktif ve üretken bir yaşam sürdürebilmeleri için güçlü bir yol haritası** ortaya koyacağız.

Değerli Milletvekilleri,

Yaşlanma Vizyon Belgesi ve Yaşlı Hakları Ulusal Eylem Planı ile **her yaşta aktif ve üretken yaşamı destekleyen** çalışmalar yürütüyoruz. **172 huzurevimizde 15 bin, 280 özel huzurevinde ise 13 bin 633 yaşlımıza** ev sıcaklığında bakım sunuyoruz. Bakanlığımıza bağlı huzurevlerinde kalan yaşlılarımızın **yaklaşık %30'u bakım hizmetinden tamamen ücretsiz** yararlanıyor. 2025 yılında **8 huzurevini** hizmete sunduk. 2026 yılında da **8 yeni huzurevinin açılması için** çalışmalarımızı sürdürüyoruz. **41 gündüzlü bakım ve aktif yaşam merkezimizde 2.050 kapasite ile yaşlılarımıza psikososyal destek** sunuyoruz. **Yaşlı Destek Programıyla 159 bin 499 yaşlımıza** kendi evlerinde destek sağladık. Tazelenme Üniversitesi programları kapsamında **27 üniversiteyle 6.320 yaşlımızı aktif ve sağlıklı yaş almaya teşvik ediyoruz.** Sayın Cumhurbaşkanımızın vizyonu ile hayata geçen **Avrupa'nın en büyüğü, “Darülaceze Sosyal Yaşam Şehri”** ile 130 yıllık köklü sosyal hizmet geleneğimizi geleceğe taşıyan bir merkez inşa ettik. Burada yer alan Türkiye'nin ilk resmi Alzheimer ve Demans Bakım Merkezinde, özel

ihtiyaçlara yönelik sağlık, rehabilitasyon ve sosyal destek hizmetlerini sunuyoruz. Ayrıca, bu yıl ilk öğrencilerini kabul eden Sağlık Bilimleri Üniversitesine bağlı **Arnavutköy Darülaceze Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu** yaşlı ve engelli bakımı alanında nitelikli insan kaynağı yetiştirecek.

Sayın Başkan,

Değerli Milletvekilleri,

Son 23 yılda hayata geçirdiğimiz **politikalarla kadınların her alanda daha etkili bir şekilde yer almasının önünü** açtık. **“Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı”** ile bu kazanımları kalıcı hale getirecek faaliyetler yürütüyoruz. Bu çabalarımızı bir üst seviyeye taşıdığımız, 8 Mart’ta yayımlanan, Cumhurbaşkanlığı Genelgesiyle **Koordinasyon Kurulları** oluşturduk. Bu kurullar ile, **politikalarımızın yerelde daha etkin uygulanmasını sağlıyor, kurumlar arası iş birliğini artırıyoruz.** Diğer yandan **kadınların ekonomide öncü bir güç olmalarını,** sürdürülebilir kalkınmanın temel koşulu olarak görüyoruz. Yürüttüğümüz çalışmalarla bugün, **kadınların iş gücüne katılım oranını yüzde 35,7’ye, kadın istihdam oranını ise yüzde 31,8’e yükselttik.** Kamu, sivil toplum ve özel sektörle kurduğumuz iş birlikleriyle **kadın girişimciliğini ülkenin dört bir yanında daha da görünür** kılıyoruz. **“kadingirisimci.gov.tr”** platformuyla tüm destek ve teşvikleri bir araya getirdik. Öte yandan kadın girişimciliğini yaygınlaştırmak için **yeni bir vizyon** ortaya koyduk. Yedi bölgede **“Yükselen Kadınlar: Kendi İşim, Benim İzim”** programını başlattık. Bu programla **marka yönetimi, dijitalleşme, finans ve girişimcilik alanlarında eğitimler** veriyoruz. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığıyla, **küresel temiz teknolojiler alanındaki kadın girişimcilerimizi desteklemeye** devam ediyoruz. Enerji sektöründe kadın istihdamını artırmak ve temsiliyetini güçlendirmek için **“Kadınlar için Enerji Okulu”nu** hayata geçirdik. TÜRSAB ile imzaladığımız protokolle **turizm sektöründe kadının**

varlığını ve gücünü artıran stratejik bir adım attık. Bunun yanı sıra kadın kooperatiflerini üretimden pazarlamaya kadar her aşamada destekleyerek daha güçlü ve sürdürülebilir yapılar haline getiriyoruz. Bu süreçte **1.319 kadın kooperatifinin kurulmasına** destek olduk, **7.352 kadın girişimcinin e-ticaret yoluyla satış yapmalarını** sağladık. SPK ile imzaladığımız protokol kapsamında verdiğimiz **“Finansal Okuryazarlık Eğitimleri”** ile yaklaşık **1,2 milyon kişiye** ulaştık.

Değerli Milletvekilleri,

Hızla ilerleyen bilim ve teknoloji alanında kadınların etkin bir şekilde var olmalarını, **Türkiye’nin geleceği açısından en büyük güvence** olarak görüyoruz. Bu kapsamda kadınların ve kız çocuklarının **yeşil ekonomi, teknoloji ve dijital dönüşümde yeni beceriler kazanarak bugünün ve yarının liderleri** olmaları için çalışmalar yürütüyoruz. **Türkiye’nin Mühendis Kızları Projesi** ile, **1.546 kız öğrenciye** burs, staj ve mentorluk desteği sağladık. **Geleceğini Kuran Genç Kadınlar Projesi** ile **eğitimde veya istihdamda yer almayan 4.500’e yakın genç kadına** ulaştık. Onlara mesleki eğitim, psikososyal destek ve dijital fırsatlara erişim imkânı sunduk, girişimcilik potansiyellerini güçlendirmek amacıyla çalışmalar yürüttük. **Kadınlara Yönelik Yapay Zekâ ve Veri Bilimi Geliştirme Programıyla**, kadınların bu alanda daha fazla temsil edilmelerine destek oluyoruz.

Değerli Milletvekilleri,

Küresel bir sorun olan kadına yönelik şiddete karşı mücadelemizi **“sıfır tolerans” ilkesi** doğrultusunda sürdürüyoruz. Bu anlayışla, şiddetin önlenmesi, mağdurların korunması ve faillerin cezalandırılması için bütüncül ve kararlı bir mücadele yürütüyoruz. Bu mücadeleyi, **her zaman siyaset üstü bir anlayışla** ele aldık. **6284 sayılı Kanun ve ilgili düzenlemelerle**, şiddetle mücadelede, dünyada eşi benzeri olmayan güçlü bir yasal altyapı oluşturduk. Türk Ceza Kanunu’nda yapılan değişikliklerle şiddet eylemlerine yönelik caydırıcı mekanizmaları daha da artırdık.

81 ilde avukatlarımızla her türlü şiddet, tehdit, istismar, ısrarlı takip vakaları ve iddiaları **büyük bir titizlikle takip ediyoruz. Mağdurların korunması ve faillerin en ağır şekilde ceza alması için açılan davalara hukuk hizmetlerimizle müdahil oluyoruz.** Bu süreçte, tüm paydaşların katılımıyla **5'er yıllık dönemlerle uygulamaya koyduğumuz dört Ulusal Eylem Planı** bizler için önemli bir yol haritası oldu. **Beşinci Eylem Planımızı** 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'nde açıklayacağız. Bunun yanı sıra, 10 yıl aradan sonra **"Türkiye'de Kadına Yönelik Şiddet Araştırması"**nı **18 bin 275 kadınla yapılan görüşmeyle** tamamladık. Araştırmada, **dijital şiddet ve ısrarlı takibe ilişkin** ilk kez kapsamlı veriler elde ettik. Yeni Eylem Planımızı da **dijital şiddet dâhil olmak üzere, kadınların bugün karşılaştığı tehditlere ve geleceğin risklerine yanıt verecek biçimde** hazırlıyoruz. Öte yandan, **şiddet mağdurlarının iyilik halini güçlendirmek amacıyla şiddetin kaynağına inen yeni bir destek modeli** geliştiriyoruz. Bu modelle, şiddet uygulayanlara yönelik **psikososyal müdahaleyle, faili de odağa alarak şiddet döngüsünü kırmayı** hedefliyoruz.

Değerli Milletvekilleri,

Kadına yönelik şiddetle mücadelemizi, **merkezde ve yerelde oluşturduğumuz Koordinasyon Kurullarıyla** en üst düzeyde sürdürüyoruz. Adalet, İçişleri ve Sağlık bakanlıklarımız arasında kurduğumuz veri entegrasyon sistemleri ile şiddetle mücadelede teknoloji altyapısını sağlamlaştırdık. **ALO 183, KADES, elektronik kelepçe uygulaması ile şiddet vakalarına müdahale mekanizmalarımızı** güçlendirdik. **ALO 183 hattımızın 112 Acil Çağrı Merkezine dâhil edilmesi** için çalışmalarımızı tamamladık. Böylece **mağdura daha hızlı ulaşıyor, etkin izleme ve takip sürecini gerçekleştiriyoruz.** Öte yandan, 81 ilde faaliyet gösteren **ŞÖNİM** sayımızı Mersin, İzmir,

İstanbul, Antalya ve Ankara’da açtığımız yeni merkezlerle 86’ya çıkardık. Ayrıca **432 Sosyal Hizmet Merkezinde Şiddetle Mücadele İrtibat Noktaları** kurduk. Bakanlığımıza bağlı **112 kadın konukevi ile şiddet mağduru kadınlara ve çocuklara hizmet** vermeye devam ediyoruz. **Adıyaman, Hatay, İstanbul ve Kocaeli’nde 4 yeni kadın konukevi** daha inşa edeceğiz. Risk ve farklı ihtiyaçlarına göre **16 ilde 19 kadın konukevini ihtisaslaştırdık**. Böylece, kadınların çocuklarıyla birlikte **güvenli ve destekleyici bir ortamda kalmalarını** sağlıyoruz. Öte yandan, şiddetle mücadelede farkındalığı artırmak için **6,8 milyon kişiye eğitim** verdik.

Değerli Milletvekilleri,

2026 yılı bütçemizde evde bakım, SED, koruyucu aile, doğum yardımları, eşi vefat eden, engelli ve 65 yaş üstü kadınlara verilen destekler, ADEM ve SODAM projeleri, genel sağlık sigortası primleriyle birlikte kadınlar için ayrılan **toplam tutar 287 milyar 36 milyon** liradır. Bu rakamlarla, Bakanlığımız bütçesinin yüzde 53’ünü kadınlara ayırdığımızı özellikle ifade etmek isterim. Nitekim, son dönemde planlama ve bütçeleme süreçlerinde **kadın-erkek fırsat eşitliğini öncelikli hale** getirecek adımlar da attık. Merkezi yönetim bütçesinde yer alan programlarda **ilgili gösterge sayısı 2022’de 39 iken, 2025 yılı bütçesinde bu sayıyı 60’a** yükselttik. Böylece, **OECD’nin eşitlik temelli bütçeleme uygulayan 23 ülkesinden biri** olduk.

Sayın Başkan,

Değerli Milletvekilleri,

Bugün, Sayın Cumhurbaşkanımızın ortaya koyduğu “Terörsüz Türkiye” vizyonu ile, **güçlü ve müreffeh bir Türkiye’yi inşa ediyoruz**. Terörsüz Türkiye hedefi, sadece güvenlik meselesi değil. Ülkemizde **huzurun, istikrarın ve milli birliğin** de ortak davasıdır. Bu davanın esas mimarları, **vatanımızı canları pahasına koruyan şehitlerimiz ve**

fedakâr gazilerimizdir.

Bu süreçte, Terörsüz Türkiye Kardeşlik Sofraları vesilesiyle, ülkemizin dört bir yanında **sivil toplum kuruluşları, şehitlerimizin yakınları ve gazilerimizle** bir araya geldik. Bakanlık olarak, şehit yakınlarımızı ve gazilerimizi **her yönüyle güçlendiren kapsamlı bir destek sistemini** yürütmeye devam ediyoruz. Onları **her fırsatta ziyaret** ediyor, **yanlarında** oluyoruz. Bu amaçla, sadece bu yıl **111 bin 616 ziyaret** olmak üzere, 2017’den bugüne kadar **831 bin 633 ziyarette** bulunduk. Yaptığımız düzenlemelerle şehit yakını, gazi ve gazi yakınlarımız için kamuda istihdam hakkını genişleterek **51 bin 947 atama** gerçekleştirdik. **250 bin 966 kişiye** ulaşımdan ücretsiz yararlanmaları için **seyahat kartlarını** teslim ettik. **31 bin 180 Kıbrıs Gazimize** Millî Mücadele Madalyalarını tevcih ettik. **Barınmadan istihdama, rehabilitasyondan sosyal konutlara kadar her alanda öncelik** tanıyarak, vefamızı bir sosyal politika kültürüne dönüştürdük. Nitekim, TOKİ’nin Yüzyılın Konut Projesi’nde, **engelli vatandaşlarımız ve gençlerimizin yanı sıra şehit yakını ve gaziler için ayrı bir kontenjan** ayrıldı. **Dahası, şehit aileleri, terör, harp ve vazife malullerinden herhangi bir başvuru bedeli de** alınmıyor. Öte yandan, Sağlık Bakanlığı ile kurduğumuz iş birliğiyle, şehit yakını ve gazilerimizin **Merkezi Hekim Randevu Sisteminde öncelikli randevu almalarını** sağladık. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı iş birliğiyle, bu yıl ilk kez evsel **doğalgaz faturalarında yüzde 50 indirim uygulamasını** hayata geçirdik. Ayrıca, bu yıl **özel öğretim kurumlarında şehit ve gazi çocuklarımız için yemek, pansiyon, kitap, kırtasiye ve ilave ücretleri de kaldırdık.** “**Şehit Gazi Mobil Uygulamasıyla**” bu alandaki hizmetlerimizi daha erişilebilir kıldık. Bu vesileyle, **tüm şehitlerimize bir kez daha Allah’tan rahmet diliyor, gazilerimize milletimiz adına minnet ve şükranlarımı** sunuyorum.

Sayın Başkan,
Değerli Milletvekilleri,

Büyüyen ve gelişen Türkiye'nin artan **refahını, kimseyi geride bırakmayan bir anlayışla, sosyal yardımlar aracılığıyla vatandaşlarımıza ulaştırmaya** devam ediyoruz. Dünya Bankası ve Avrupa Konseyi tarafından iyi uygulama örneği olarak gösterilen, **Bütünleşik Sosyal Yardım Bilgi Sistemiyle** tüm süreçleri veriye dayalı ve etkin biçimde yönetiyoruz. Türkiye'nin dört bir yanında görev yapan **1.003 Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfıyla** devletimizin şefkat elini vatandaşlarımıza uzatıyoruz. Şunu özellikle vurgulamak isterim ki, sosyal yardımdan faydalananların **%83,2'si engellilik, yaşlılık, hastalık veya bakım nedeniyle** çalışamayacak durumda olan kişilerden oluşuyor. Çalışabilir durumda olup sosyal yardımlardan yararlanan vatandaşlarımızı, İŞKUR ile güçlendirdiğimiz iş birliği kapsamında istihdama yönlendiriyoruz. Özel sektörde istihdam edilen kişilerin **sigorta primlerini 12 ay boyunca** karşılıyoruz. **568 ADEM ve 87 SODAM ile kadınların**, kurs, eğitim ve üretim faaliyetleriyle yeteneklerini kazanca dönüştürmesini sağlıyoruz. Bu yıl merkezlerin **tamamında açtığımız, çocuk oyun odaları ve kreşlerle**, kadınların beraberindeki çocukların da güvenli bir ortamda vakit geçirebilmelerini sağlıyoruz. Ulusal Vefa Programıyla, **128 bin 80 yaşlınızın temel ihtiyaçlarını evlerinde** karşılıyoruz. Dijital alandaki gelişmelere paralel olarak, **bilgi teknolojileri alanında da önemli adımlar** attık. **e-Ailem, Yeni Sosyal Ödeme Sistemi ve Aile Kart** uygulamalarıyla sosyal yardımlara erişimi daha etkin, hızlı ve şeffaf hale getirdik. Gerçekleştirdiğimiz bu dönüşüm sayesinde, sosyal yardım modelimiz, bugün **uluslararası alanda takdir gören ve 22 ülke tarafından örnek alınan** bir model haline geldi. Öte yandan, **tüm paydaşlarımızın sosyal hizmet süreçlerine aktif katılımını** önemsiyoruz. Sivil Toplum Vizyon Belgesi ve II. Eylem Planı kapsamında **kamu, sivil toplum,**

üniversiteler ve özel sektörle güçlü iş birlikleri geliştiriyoruz. Kurumsal hayırseverlik ve bireysel gönüllülük alanında yeni bir yapılanma süreci de başlattık. Gönüllülük faaliyetlerini tek bir çatı altında toplayarak bireylerin, kurumların ve toplulukların sosyal projelere aktif katılımını kolaylaştıracağız.

Değerli Milletvekilleri,

Küresel sorunların ortak çözümler gerektirdiği bir dönemde, ülkemizin insani duruşunu ve sosyal adalet vizyonunu dünyaya yansıtıyoruz. Bu kapsamda, G20, OECD, Birleşmiş Milletler, Avrupa Konseyi, İslam İşbirliği Teşkilatı ve Türk Devletler Teşkilatı başta olmak üzere **uluslararası platformlarda aktif rol alıyoruz.** Aile, kadın, çocuk, engelli ve yaşlı politikalarında **iyi uygulama örneklerimizi paylaşılarak iş birliklerini** güçlendiriyoruz. Uluslararası alandaki temas ve çalışmalarımız neticesinde, bugün ülkemiz, **aile diplomasisini dünya gündemine taşıyarak, bu alanda etkisini güçlendiren bir ülke konumuna geldi.** Bu kapsamda Türkiye olarak, **Birleşmiş Milletler Ailenin Dostları Grubuna üye olduk** ve küresel politikalara öncülük eden ülkeler arasında yer aldık. Türk Devletler Teşkilatı çatısı altında, ilk kez Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlar Toplantısına ev sahipliği yaparak **bu alanda bölgesel bir mekanizma** oluşturduk. Ayrıca, **Ekonomik İşbirliği Teşkilatı bünyesinde aile ve nüfus konuları çalışma alanlarına** öncülük ettik. Bu yıl düzenlediğimiz **Uluslararası Aile Forumuna, 26 ülkeden bakanların yanı sıra devlet temsilcileri, akademisyenler ve uluslararası kuruluşlar katıldı.** Forum, aileyi merkeze alan küresel iş birliğinin **en güçlü platformlarından biri haline geldi.** Öte yandan kadın hakları alanındaki gelişmeleri **uluslararası düzeyde yakından takip ediyor, küresel gündemlere aktif katkı sağlıyoruz.** CEDAW, BM Kadının Statüsü Komisyonu, Pekin Deklarasyonu’nun 30. yıldönümü toplantıları, G20 Kadının Güçlenmesi Çalışma Grubu toplantılarına katılarak **kadın çalışmalarımızı uluslararası platformlarda görünür kılıyoruz.**

2026'nın Haziran ayında, 60'tan fazla ülkeden binin üzerinde kadın lideri, kamu, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarının temsilcilerinin bir araya geleceği **Küresel Kadınlar Zirvesine ev sahipliği** yapacağız. Bunun yanı sıra **bölgesel eşitsizlikler ve adaletsizliklerin derinleştiğine dikkat çekiyoruz**. Özellikle İsrail'in zulmü altındaki Filistinli kadın ve çocukların sesi olduk. 2025 yılında **47 farklı ülkeden** bakanlar ve uluslararası kuruluşlarla yaptığımız **69 temasla mevcut iş birliklerini derinleştirirken, yeni ortaklıkların** da temelini attık. Bu görüşmeler sonucunda sadece bu yıl, **8 yeni mutabakat zaptı ve 3 faaliyet planı** imzaladık. Böylece göreve geldiğimizden bugüne **18 ülkeyle 19 mutabakat zaptı ve 4 faaliyet planını** hayata geçirmiş olduk. Temsilciliklerimizle yurt dışında yaşayan vatandaşlarımıza **destek olmayı da sürdürüyoruz**.

Sayın Başkan,

Değerli Milletvekilleri,

Son olarak, Sayıştay'ın raporlarında **yer alan bulguları titizlikle** değerlendirdiğimizi **ve gerekli tüm adımları** attığımızı özellikle belirtmek isterim. 2024 yılı kesin hesap döneminde **bütçemizin %94,7'sine denk gelen 316,6 milyar liralık ödeneği** kullandık.

2026 yılı bütçe teklifi ise 531 milyar 905 milyon 396 bin liradır.

Bakanlığımız merkez ve taşra birimlerine;

- Personel giderlerine **73 milyar 473 milyon,**
- Sosyal güvenlik prim giderlerine **11 milyar 623 milyon,**
- Mal ve hizmet alım giderlerine **26 milyar 633 milyon,**
- Cari transfer giderlerine **413 milyar 859 milyon,**
- Sermaye giderlerine **6 milyar 312 milyon,**
- Sermaye transferlerine ise **7 milyon Türk Lirası bütçe tahsis** edilmektedir.

“Biz büyük bir aileyiz” anlayışıyla, ülkemizin birliği, refahı ve sosyal adaletini güçlendirmek için çalışmaya devam edeceğiz.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın ortaya koyduğu Türkiye Yüzyılı vizyonu doğrultusunda, **hizmetlerimizi toplumun tüm kesimlerine hızlı ve etkin biçimde** ulaştırmayı sürdüreceğiz.

Bu büyük sorumluluğu fedakârlıkla taşıyan tüm çalışma arkadaşlarıma ve desteğini esirgemeyen siz değerli milletvekillerimize **teşekkür ediyorum.**

2026 yılı bütçemizin ülkemiz ve milletimiz için hayırlı olmasını diliyorum.

- 2026 YILI BÜTÇE KANUNU TEKLİFİ VE 2024 YILI KESİN HESAP KANUNU TEKLİFİ
- PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SUNUŞ KONUŞMASI / 12 Kasım 2025

Notlar

Notlar

